

Національний юридичний університет імені Ярослава Мудрого

Кафедра цивільного процесу

С И Л А Б У С

навчальної дисципліни

«Проведення цивільного судочинства у суді першої інстанції»

Рівень вищої освіти – другий (магістерський) рівень

Ступінь вищої освіти – магістр

Галузь знань – 08 «Право»

Спеціальність – 081 «Право»

Статус навчальної дисципліни – за вибором студента

Рік набору – 2021

Харків
2021

Силабус навчальної дисципліни «Проведення цивільного судочинства у суді першої інстанції» для здобувачів вищої освіти другого (магістерського) рівня вищої освіти галузі знань 08 «Право» спеціальності 081 «Право». Харків: Нац. юрид. ун-т імені Ярослава Мудрого, 2021. 12 с.

Розробники:

Мамницький Валерій Юрійович кандидат юридичних наук, доцент
Шпак Максим Володимирович кандидат юридичних наук, асистент

Затверджено на засіданні кафедри цивільного процесу
(протокол № 1 від 13 вересня 2021 р.)

Оновлену редакцію (зі змінами та доповненнями)
затверджено на засіданні кафедри цивільного процесу
(протокол № 9 від 8 червня 2022 року)

Завідувач кафедри - Костянтин Гусаров, доктор юридичних наук, професор

Дані про викладача

Назва навчальної дисципліни	Провадження цивільного судочинства у суді першої інстанції
Статус навчальної дисципліни	за вибором студента
Викладач	Мамницький Валерій Юрійович к.ю.н., доцент кафедри цивільного процесу Шпак Максим Володимирович к.ю.н., асистент кафедри цивільного процесу
Контактний телефон	067 57 429 15 095 879 41 69
E-mail	vmamnitskiy@gmail.com m.v.shpak@nlu.edu.ua maximshpak93@gmail.com
Консультації	відповідно до розробленого графіку індивідуальних консультацій
Онлайн консультації	відповідно до розробленого графіку

Анотація навчальної дисципліни

Розкривається сутність провадження цивільного судочинства у суді першої інстанції, розуміння його базових категорій. Аналізується зміст і значення принципів провадження цивільного судочинства у суді першої інстанції. Окреслюється коло суб'єктів провадження цивільного судочинства у суді першої інстанції, встановлюються їх права й обов'язки. Послідовно через стадійність розглядається порядок провадження цивільного судочинства у суді першої інстанції

Мета та завдання навчальної дисципліни

Мета навчальної дисципліни – формування системи наукових знань про правове регулювання порядку провадження цивільного судочинства у суді першої інстанції, прийняття судами рішень у першій інстанції, вивчення вітчизняних та зарубіжних підходів до розуміння змісту провадження цивільного судочинства у суді першої інстанції, вироблення основних

умінь і навичок застосування цивільного процесуального законодавства, активізація аналітичної діяльності студентів, проведення науково-дослідницької роботи, а також практичних навичок діяльності правника.

Завдання:

- формування системи теоретичних знань про інститут провадження цивільного судочинства у суді першої інстанції, його змістовне наповнення;
- опанування інструментарієм інституту цивільної процедури, базовими категоріями цивільного процесуального законодавства;
- визначення актуальних проблем провадження цивільного судочинства у суді першої інстанції та напрямів сучасних наукових досліджень цього інституту;
- аналіз і дослідження прикладних проблем порядку провадження цивільного судочинства у суді першої інстанції;
- наведення характеристики видів провадження цивільного судочинства у суді першої інстанції, аналіз їх структури, визначення стадій та етапів, окреслення повноважень суб'єктів, які беруть у ньому участь;
- розвиток навичок і умінь застосування цивільного процесуального законодавства з урахуванням європейських стандартів і принципів.

***Навчальна дисципліна у структурі освітньо-професійної програми.
Міждисциплінарні зв'язки***

Пререквізити: цивільний процес.

Кореквізити: Перегляд судових рішень у цивільному судочинстві; Альтернативне вирішення цивільно-правових спорів.

Очікувані результати навчання здобувача вищої освіти

У результаті засвоєння навчальної дисципліни здобувач вищої освіти має демонструвати такі результати навчання:

РН НД 1. Аналізувати природу та зміст провадження цивільного судочинства у суді першої інстанції.

РН НД 2. Дискутувати зі складних правових проблем застосування європейських стандартів при провадженні цивільного судочинства у суді першої інстанції.

РН НД 3. Обґрунтовано формулювати свою правову позицію щодо принципів провадження цивільного судочинства у суді першої інстанції.

РН НД 4. Здійснювати порівняльно-правовий аналіз проваджень цивільного судочинства у суді першої інстанції

РН НД 5. Інтегрувати знання про провадження цивільного судочинства у суді першої інстанції, його призначення в структурі цивільного процесу.

РН НД 6. Демонструвати розуміння змісту правового статусу суб'єктів, які беруть участь у провадженні цивільного судочинства у суді першої інстанції, особливостей їх участі.

РН НД 7. Аналізувати змістовне наповнення етапів і стадій провадження цивільного судочинства у суді першої інстанції, визначати процедурні рішення, що ухвалюються на кожній стадії провадження.

РН НД 8. Демонструвати навички підготовки проєктів судових рішень у провадженнях цивільного судочинства у суді першої інстанції, наводити їх обґрунтування, зазначати способи й порядок їх оскарження.

РН НД 9. Визначати етапи та стадії прийняття судових рішень у провадженнях цивільного судочинства у суді першої інстанції.

РН НД 10. Характеризувати структуру провадження цивільного судочинства у суді першої інстанції.

РН НД 11. Демонструвати знання процедури цивільного процесуального оскарження.

РН НД 12. Розкривати особливості законодавчого регулювання різновидів процедур при провадженні цивільного судочинства у суді першої інстанції.

**Види навчальних занять та самостійна робота
для здобувачів вищої освіти денної форми навчання**

№ п/п	Аудиторні заняття (контактні)		Самостійна робота (в годинах)
	Теми лекцій	Теми практичних занять	
1	Тема 1. Принципи цивільного судочинства та порядок їх реалізації при розгляді справ у	Тема 1. Принципи цивільного судочинства та порядок їх реалізації при розгляді справ у суді	10

	суді першої інстанції.	першої інстанції.	
2	Тема 2. Цивільна юрисдикція (предметна та суб'єктна юрисдикція, інстанційна та територіальна юрисдикція).	Тема 2. Цивільна юрисдикція (предметна та суб'єктна юрисдикція, інстанційна та територіальна юрисдикція).	10
3	Тема 3. Позов в цивільному судочинстві.	Тема 3. Позов в цивільному судочинстві.	14
4	Тема 4. Пред'явлення позову. Відкриття провадження у справі.	Тема 4. Пред'явлення позову. Відкриття провадження у справі.	8
5	Тема 5. Підготовче провадження.	Тема 5. Підготовче провадження.	8
6	Тема 6. Розгляд справи по суті.	Тема 6. Розгляд справи по суті.	8
7	Тема 7. Рішення суду першої інстанції.	Тема 7. Рішення суду першої інстанції.	8
8	Тема 8. Наказне провадження.	Тема 8. Наказне провадження.	8
9	Тема 9. Окреме провадження.	Тема 9. Окреме провадження.	6

**Види навчальних занять та самостійна робота
для здобувачів вищої освіти заочної форми навчання**

№ п/п	Теми лекцій	Теми практичних занять	Самостійна робота (в годинах)
1	Тема 1. Принципи цивільного судочинства та порядок їх реалізації при розгляді справ у суді першої інстанції.	Тема 1. Принципи цивільного судочинства та порядок їх реалізації при розгляді справ у суді першої інстанції.	110
2	Тема 2. Цивільна юрисдикція (предметна та суб'єктна юрисдикція, інстанційна та територіальна юрисдикція).		
3	Тема 3. Позов в цивільному судочинстві.	Тема 3. Позов в цивільному судочинстві.	

Самостійна робота студентів

Самостійна робота студентів здійснюється у таких формах:

- підготовка індивідуальної підсумкової письмової роботи;

– опрацювання нової наукової та навчальної літератури, законодавчих актів зарубіжних країн;

– робота над кейсами з питань провадження цивільного судочинства у суді першої інстанції;

– виконання практичних завдань, самотестування;

– написання есе та рефератів;

– підготовка тез доповідей на науково-практичні конференції;

– участь у конкурсах студентських наукових праць;

– підготовка до практичних занять, колоквиумів і тестування.

Завдання та методичні рекомендації до самостійної роботи наведено у Методичних матеріалах з навчальної дисципліни «Проведення цивільного судочинства у суді першої інстанції» для студентів другого (магістерського) рівня вищої освіти галузі знань 08 «Право» спеціальності 081 «Право».

Навчально-методичне та інформаційне забезпечення

навчальної дисципліни

Нормативно-правові акти

1. Конституція України (1996 р. з наступними змінами). URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/254%D0%BA/96-%D0%B2%D1%80#Text>
2. Закон України «Про безоплатну правову допомогу» (2011 р. з наступними змінами). URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/3460-17#Text>
3. Цивільний процесуальний кодекс України (2004 р. з наступними змінами). URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1618-15#Text>
4. Закон України «Про адвокатуру та адвокатську діяльність» (2012 р. з наступними змінами). URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/5076-17#Text>
5. Закон України «Про судоустрій і статус суддів» (2016 р. з наступними змінами). URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1402-19#Text>

Література:

Основна література:

1. Цивільне судочинство України: основні засади та інститути: монографія / за ред. В. В. Комарова; Нац. юрид. ун-т ім. Ярослава Мудрого. Харків: Право, 2016. 848 с.
2. Цивільний процес: навч. посіб. / К. В. Гусаров [та ін.]. Харків: Право, 2018. 362 с.
3. Мамницький В.Ю. Інститут залишення позову без розгляду на сучасному етапі розвитку цивільного процесуального законодавства // Науковий Вісник Херсонського державного університету. 2017. №4. С.69-75,
4. Мамницький В.Ю. Принцип змагальності та моделі цивільного судочинства в контексті судово-правової реформи //Електронний науковий журнал «Форум права» . 2017. №4, С. 190-198,
5. Мамницький В.Ю. Принцип змагальності та моделі цивільного судочинства в контексті судово-правової реформи //Електронний науковий журнал «Форум права» . 2017. №4, С. 190-198
6. Мамницький В.Ю. «Процесуальні аспекти розгляду та вирішення справ окремого провадження»//Право і суспільство. 2018. №3
7. Мамницький В.Ю. «Медіація в цивільному процесі: перспективи запровадження в Україні» //Актуальні проблеми вітчизняної юриспруденції. 2019. №3, с.59-64, у співавт.,
8. Мамницький В.Ю. «Малозначні справи та спрощене провадження як процесуальна форма їх розгляду» // Журнал східноєвропейського права. 2019, №63, с.88-97, у співавт.,
9. Мамницький В.Ю. «Врегулювання спору за участю судді: проблемні аспекти правозастосовчої практики»//Журнал східноєвропейського права. 2019, №64, с. 112-124, у співавт.,
10. Мамницький В.Ю. «Пред'явлення позову про визнання необгрунтованими активів та їх витребування: надане законом право чи помилка законодавця» // Журнал східноєвропейського права. 2019, №67, с.51-58

Додаткова література:

Shpak M. V. Professional representation of a lawyer in civil procedure: questions of reformation. Проблеми законності. Харків, 2016. Вип. 133. С. 68–73.

Шпак М. В. Перспективы нормативного регулирования деятельности адвоката как профессионального представителя в гражданском процессе Украины (на основе анализа отдельных законопроектов). *Leges si Viata: междунар. наук.-практ. прав. журн.* 2016. № 7/2 (295). С. 141–144.

Шпак М. В. Принцип професіоналізму як засада надання кваліфікованої правової допомоги адвокатом у цивільному процесі. Вісник Національної академії правових наук України. Харків, 2017. Вип. № 1 (88). С. 211–219.

Шпак М. В. Проблемні питання оновлення законодавства України в аспекті професійного представництва адвоката у цивільному процесі. Проблеми законності. Харків, 2017. Вип. 136. С. 82–88.

Шпак М. В. Професійне представництво адвоката у цивільному процесі: монографія. Харків: Право, 2020. 224 с.

Кравцов С. Виконавче провадження як завершальна частина судового розгляду у світлі практики ЄСПЛ та протидія зловживанням процесуальними правами учасників виконавчого провадження// Вісник Київського національного університету імені Тараса Шевченка 2020; 1 (112): 36-43

Попов О. І. Преюдиційний запит як інструмент забезпечення єдності судової практики: сутність і механізми впровадження у цивільне судочинство / О. І. Попов // Проблеми законності : зб. наук. пр. Харків, 2017. Вип. 136. С. 72–81. (<http://dspace.nlu.edu.ua/handle/123456789/12548>)

Цувіна Т.А. Право на суд у цивільному судочинстві: монографія. Х.: Слово, 2015. 281 с.

Каламайко А.Ю. Електронні докази в цивільному процесі: монографія / А. Ю. Каламайко. Харків : Право, 2017.

Інтернет-ресурси

Сайт Ради Європи - <http://www.coe.kiev.ua>

Проект ЄС «Підтримка реформ у сфері юстиції» - <http://www.justicereformukraine.eu/uk/>

Офіційний веб-портал Верховної Ради України - <http://rada.gov.ua/>

Офіційний веб-портал Президента України - <http://www.president.gov.ua>

Офіційний веб-портал Кабінету Міністрів України -
<http://www.kmu.gov.ua>

Офіційний веб-портал Верховного Суду -
https://supreme.court.gov.ua/supreme/gromadyanam/perelik_sprav/

Офіційний веб-портал Конституційного Суду України -
<https://ccu.gov.ua/>

Офіційний веб-портал Міністерства юстиції України -
<https://minjust.gov.ua/>

СЕНМК

Стандартизований електронний навчально-методичний комплекс кафедри цивільного процесу
<https://library.nlu.edu.ua/senmk/itemlist/category/57-kafedra-czivilnogo-proczesu.html>

Вимоги викладача

Здобувачі вищої освіти *повинні*: регулярно відвідувати лекції й практичні заняття; систематично та активно працювати на них; переконливо наводити аргументацію при розв'язанні завдань; якісно виконувати письмові завдання, контрольні та самостійні роботи тощо. Практичні заняття, пропущені за поважних причин, можуть бути відпрацьовані за попереднім узгодженням із викладачем.

Здобувачам вищої освіти *рекомендується*: брати участь в наукових конференціях, конкурсах наукових праць, роботі наукового гуртка кафедри, готувати тези наукових доповідей тощо.

Обов'язкова вимога - дотримання здобувачами вищої освіти норм «Кодексу академічної етики Національного юридичного університету імені Ярослава Мудрого».

Під час аудиторних занять дозволяється використовувати гаджети

тільки у навчальних цілях (приміром, для перегляду презентацій лекцій). Дозволяється користуватися ноутбуками і планшетами для ведення конспектів лекцій та відстеження потрібної інформації.

Контрольні заходи

Оцінювання результатів засвоєння навчальної дисципліни «Проведення цивільного судочинства у суді першої інстанції» передбачає проведення поточного та підсумкового контролю і здійснюється на основі накопичувальної бально-рейтингової системи.

Поточний контроль знань включає:

- контроль якості засвоєння студентами програмного матеріалу навчальної дисципліни на практичних заняттях із застосуванням таких засобів: усне/письмове опитування, експрес-опитування, вирішення практичних завдань, участь у розробці кейсу, підготовка презентації, есе, реферату тощо. Поточний контроль має на меті перевірку рівня підготовки студента у вивченні матеріалу. У ході практичного заняття студент може отримати оцінку за чотирибальною шкалою (0, 3, 4, 5);

- контроль якості засвоєння студентами програмного матеріалу навчальної дисципліни, що проводиться наприкінці модулів у формі колоквиумів.

Обов'язковою формою самостійної роботи студентів є підготовка індивідуальної підсумкової письмової роботи. Максимальна кількість балів за результатами захисту індивідуальної підсумкової письмової роботи – 20 балів.

Формою *підсумкового контролю* знань здобувачів вищої освіти з навчальної дисципліни є диференційований залік. Мінімальна кількість балів для отримання диференційованого заліку – 60.

Оцінка за шкалою ECTS	Визначення	Оцінка за національною шкалою	Оцінка за 100- бальною шкалою, що використовується в НЮУ
А	Відмінно – відмінне виконання, лише з незначною кількістю помилок	зараховано	90 – 100
В	Дуже добре – вище середнього рівня з		

Шкала підсумкового педагогічного контролю:

	кількома помилками		80 – 89
C	Добре – у цілому правильна робота з певною кількістю незначних помилок		75 – 79
D	Задовільно – непогано, але зі значною кількістю недоліків		70 – 74
E	Достатньо – виконання задовольняє мінімальні критерії		60 – 69
FX	Незадовільно – потрібно попрацювати перед тим, як перескладати	не зараховано	35 – 59
F	Незадовільно – необхідна серйозна подальша робота, обов’язковий повторний курс		0 – 34